

B. w ośrodkach rolniczych:**1) sklepy piekarnicze:**

- a) grupa I — pieczywo żytnie — 2 gatunki,
- b) „ II — pieczywo pszenne zwykłe — 2 gatunki (w tym pieczywo drobne),
- c) „ III — pieczywo mieszane — 1 gatunek,
- d) „ IV — pieczywo pszenne wyborowe — 1 gatunek,
- e) „ V — pieczywo pszenne półcukiernicze — 1 gatunek,
- f) „ VI — wyroby mączno-cukiernicze trwałe — 2 gatunki,
- g) „ VII — suchary — 1 gatunek,

2) sklepy spożywcze:

- a) grupa I — pieczywo żytnie — 1 gatunek,
- b) „ II — pieczywo pszenne zwykłe — 1 gatunek,
- c) „ III — pieczywo mieszane — 1 gatunek,
- d) „ IV — pieczywo pszenne wyborowe — 1 gatunek,
- e) „ VI — wyroby mączno-cukiernicze trwałe.

§ 4. Na 1 godzinę przed zamknięciem sklepy powinny posiadać przynajmniej 50% asortymentu ustalonego niniejszym zarządzeniem.

§ 5. 1. Przedsiębiorstwa handlowe mają prawo za pisemną zgodą wydziałów handlu prezydiów wojewódzkich rad narodowych wprowadzić zmiany w zakresie obowiązującego asortymentu dla poszczególnych kategorii sklepów w zależności od rejonu, warunków lokalnych, położenia i potrzeb rynku.

2. Wydziały handlu prezydiów rad narodowych mogą zwolnić od obowiązku prowadzenia sprzedaży pieczywa sklepy ogólnospożywcze i nabiałowe, jeżeli w pobliżu ich znajdują się sklepy piekarnicze, które w dostateczny sposób zaspokajają potrzeby ludności. Zwolnienie takie wymaga formy pisemnej.

§ 6. Sklepy prowadzące sprzedaż pieczywa mają obowiązek umieszczenia na widocznym miejscu wy-

wieszki zawierającej nazwy sprzedawanych gatunków pieczywa z podaniem przy każdym gatunku ceny i wagi.

§ 7. 1. Kierownik sklepu ponosi odpowiedzialność za utrzymywanie wyznaczonego minimum asortymentowego (§ 8).

2. Kierownik sklepu nie ponosi odpowiedzialności, o której mowa w ust. 1, jeżeli udowodni odpisami zamówień, że zapotrzebowanie zgłoszone przez niego we właściwym czasie nie zostało zrealizowane.

§ 8. Wobec pracowników, którzy naruszają przepisy o minimum asortymentowym w punktach detalicznej sprzedaży, stosuje się:

- a) w pierwszym i drugim wypadku naruszenia obowiązującego minimum asortymentowego — odpowiedzialność służbową zgodnie z § 4 zarządzenia nr 162 Ministra Handlu Wewnętrznego z dnia 13 kwietnia 1953 r. w sprawie odpowiedzialności służbowej za naruszenie przepisów o obrocie handlowym, ustalonych zarządzeniami i instrukcjami Ministra Handlu Wewnętrznego (Dziennik Urzędowy MHW nr 9, poz. 29),
- b) przy trzecim naruszeniu — należy zawiadomić prokuratora celem podjęcia decyzji co do pociągnięcia do odpowiedzialności karnej za naruszenie przepisu art. 4 ust. 1 dekretu z dnia 4 marca 1953 r. o ochronie interesów nabywców w obrocie handlowym (Dz. U. Nr 16, poz. 64).

§ 9. Do kontroli przestrzegania przepisów niniejszego zarządzenia obowiązane są:

- a) organy Państwowej Inspekcji Handlowej,
- b) wydziały handlu prezydiów wojewódzkich i powiatowych rad narodowych,
- c) organizacje uspołecznionego handlu detalicznego w odniesieniu do podległych sobie punktów detalicznej sprzedaży.

§ 10. Zarządzenie wchodzi w życie siódmego dnia po ogłoszeniu. Jednocześnie traci moc obowiązującą zarządzenie Ministra Handlu Wewnętrznego z dnia 29 czerwca 1953 r. w sprawie obowiązkowego asortymentu pieczywa w sklepach spożywczych (Monitor Polski Nr A-68, poz. 836).

Minister Handlu Wewnętrznego: w z. *St. Milecki*

977

ZARZĄDZENIE MINISTRA KOŁEI

z dnia 6 kwietnia 1954 r.

w sprawie zasad obrotu opakowaniami stosowanymi przy dostawach towaru dokonywanych przez jednostki podległe Ministrowi Kolei.

Na podstawie § 2 ust. 1 uchwały nr 16 Prezydium Rządu z dnia 10 stycznia 1952 r. w sprawie zasad obrotu opakowaniami (Monitor Polski Nr A-9, poz. 82) zarządza się, co następuje:

I. Przepisy wstępne.

§ 1. 1. Zarządzenie dotyczy następujących kategorii opakowań wypożyczanych i sprzedawanych, używanych przy dostawach towaru, dokonywanych przez jednostki podległe Ministrowi Kolei:

1) opakowania wypożyczone:

- a) beczki żelazne,
- b) hoboki,
- c) bębny drewniane po kablach,
- d) bańki blaszane różne o pojemności powyżej 10 l,
- e) skrzynie specjalne,
- f) skrzynie drewniane grubościennne (grubość ścian powyżej 26 mm),
- g) beczki drewniane dębowe,
- h) worki tkane (niepapierowe);

2) opakowania sprzedawane:

- a) bębny stalowe po karbidzie i sodzie kaustycznej,
- b) bębny stalowe inne,
- c) bańki blaszane o pojemności do 10 l,
- d) beczki drewniane o grubości ścian do 26 mm,
- e) skrzynie drewniane cienkościenne,
- f) puszki blaszane,
- g) balony szklane oplecione,
- h) butelki.

2. Do skrzyń specjalnych zalicza się skrzynie przystosowane do transportu niektórych określonych materiałów i przedmiotów, odpowiednio wewnątrz wyposażone lub zaopatrzone w zawiasy albo specjalne umocnienia.

§ 2. Za dostawcę uważa się podległy Ministrowi Kolei zakład, który zapakował oraz dokonał wysyłki towaru w opakowaniu, za odbiorcę zaś — zakład, na który wystawiona jest faktura za dokonaną dostawę towaru.

II. Przepisy wspólne dla opakowań wypożyczanych i sprzedawanych.

§ 3. 1. Opakowania należy starannie zabezpieczać przed kradzieżą, uszkodzeniami, ogniem, szkodliwymi warunkami atmosferycznymi itp.

2. Opakowania powinny być przechowywane w pomieszczeniach suchych, przewiewnych.

3. Kierownictwo każdego zakładu odbiorcy wyznaczy kryte miejsce lub pomieszczenie na przechowywanie opróżnionych opakowań.

4. Opakowania nie mogą być używane przez odbiorcę do przechowywania lub przewożenia innego rodzaju towaru niż ten, dla którego jest przeznaczone opakowanie.

§ 4. 1. Koszt transportu przy przewozie opakowań do zakładu dostawcy ponosi odbiorca. W przypadku gdy opakowania wysyłane są publicznymi środkami transportu, odbiorca ponosi koszty transportu tylko do stacji lub portu miejsca przeznaczenia.

2. Opakowania należy przysyłać najtańszym środkiem transportu. Przy transporcie kolejowym na liście przewozowym należy zaznaczyć, że przedmiotem przesyłki są opakowania używane (taryfa towarowa PKP, poz. 1867).

3. Wysyłający zobowiązany jest do zabezpieczenia opakowań przy transporcie zgodnie z wymaganiami przepisów przewoźnika.

4. W przypadku gdy opakowania składają się z kilku elementów, należy przekazać równocześnie wszystkie elementy opakowania.

§ 5. Odbiorca obowiązany jest najpóźniej następnego dnia po nadaniu opakowań do przewozu wysłać dostawcy zawiadomienie, podając datę nadania, środek przewozu, wagę, ilość i rodzaj opakowania.

§ 6. Przy odbiorze przesyłek z dostaw transportem kolejowym odbiorca powinien dokładnie sprawdzić stan opakowania i w razie stwierdzenia uszkodzeń żądać spisania protokołu.

§ 7. 1. Jeżeli towar w opakowaniu został odebrany ze składu lub zakładu dostawcy lub dostarczony przez niego własnymi środkami transportu, odbiorca powinien

z badać niezwłocznie opakowania i stwierdzić ewentualne braki w formie protokołu, sporządzonego przy udziale przedstawiciela dostawcy.

2. Jeżeli dostawa została dokonana obcymi środkami transportu, odbiorca powinien niezwłocznie, lecz nie później niż w ciągu 7 dni od dnia odbioru towaru, zbadać opakowania i w razie stwierdzenia braków lub wad sporządzić protokół przy udziale czynnika społecznego.

3. O miejscu i czasie zamierzonego sporządzenia protokołu odbiorca powiadomi dostawcę w takim terminie, by mógł on delegować swego przedstawiciela. Nie stawienie się przedstawiciela dostawcy nie wstrzymuje sporządzenia protokołu.

4. W przypadku różnicy zdań między przedstawicielami odbiorcy i dostawcy co do stanu opakowań odbiorca może wezwać biegłego.

5. W przypadku potwierdzenia przez biegłego zastrzeżeń odbiorcy koszt ekspertyzy ponosi dostawca, w przeciwnym razie — odbiorca.

6. W przypadku nieobecności przedstawiciela dostawcy przy sporządzaniu protokołu odbiorca powiadomi dostawcę o stwierdzonych protokolem wadach i brakach w terminie określonym w ust. 2 pod rygorem utraty roszczenia z tego tytułu.

§ 8. W przypadku gdy braki lub wady były tego rodzaju, że nawet przy należytej staranności nie mogły być ujawnione przy odbiorze (wydaniu) opakowań (wady ukryte), sporządzenie protokołu i powiadomienie dostawcy o brakach i wadach powinno nastąpić w ciągu 7 dni od dnia ich wykrycia, nie później jednak niż w terminie przewidzianym dla zwrotu opakowania.

§ 9. Przy odbiorze i ustalaniu braków oraz wad opakowań przez dostawcę stosuje się odpowiednio przepisy §§ 7 i 8.

§ 10. Opakowania nie nadające się do dalszego użytku ani też do remontu traktować należy jako odpadki.

§ 11. 1. Dostawca może w fakturze wskazać inną jednostkę, której ma być przestane opakowanie.

2. W przypadku odmowy przyjęcia (nabycia) opakowania przez jednostkę wskazaną przez dostawcę do przyjęcia (nabycia) opakowania obowiązany jest dostawca. Koszt transportu opakowań od jednostki wskazanej przez dostawcę do dostawcy ponosi dostawca.

§ 12. Odbiorcy, którzy nie zwalniają opakowania przez rozpakowanie w swych zakładach, wskażą jednostkom zwalniającym opakowania sposób dokonywania ich zwrotu i odsprzedaży.

§ 13. Przepisy zarządzenia dotyczące dostawców stosuje się odpowiednio do jednostek, o których mowa w § 11, a przepisy zarządzenia dotyczące odbiorców stosuje się odpowiednio do jednostek, o których mowa w § 12.

§ 14. Przedstawiciele dostawców uprawnieni są do przeprowadzania kontroli wykonania przepisów zarządzenia przez odbiorców.

§ 15. 1. Upoważnia się do kontroli wykonania przepisów zarządzenia w zakresie gospodarki opakowaniami wymienionymi:

- 1) w § 1 ust. 1 pkt 1 lit. a), b), d) oraz pkt 2 lit. a)—c), f) — Centralny Zarząd Zbytu Stali — Biuro Zbytu Wyrobów Blaszanych;
- 2) w § 1 ust. 1 pkt 1 lit. c), e), f) g) oraz pkt 2 lit. d) — Zarząd Gospodarki Opakowaniami Drzewnymi.

2. Jednostki gospodarki uspołecznionej objęte obowiązkiem zwrotu lub odsprzedaży opakowań obowiązane są udostępnić przedstawicielom jednostek, o których mowa w ust. 1, zaopatrzoną w odpowiednie upoważnienia, przeprowadzenie kontroli, a w szczególności zezwolić im na wstęp do magazynów i innych pomieszczeń oraz udzielać im informacji i wyjaśnień.

III. Przepisy szczególne dla opakowań wypożyczanych.

§ 16. Opakowania wypożyczane powinny być zwracane dostawcy przez odbiorcę nieodpłatnie, w stanie nie uszkodzonym.

§ 17. 1. Dostawca i odbiorca obowiązani są do prowadzenia ewidencji opakowań, umożliwiającej stwierdzenie ilości i wartości inwentarzowej opakowań wypożyczanych, jak też terminów ich zwrotów.

2. Dostawca i odbiorca obowiązani są do prowadzenia ewidencji terminów zwrotów.

§ 18. Na opakowaniach wypożyczanych powinny być trwale i widoczne następujące oznaczenia:

- 1) nazwa i adres dostawcy;
- 2) numer (znak) inwentarzowy opakowania (stanowiącego środka trwale w rozumieniu przepisów o finansowaniu inwestycji);
- 3) numer (znak) asortymentu opakowania (nie będącego środkiem trwałym, a zaliczonego do opakowania wypożyczanego);
- 4) napis „Opakowanie wypożyczone”.

§ 19. Dostawca obowiązany jest podać w fakturze dotyczącej dostarczonego towaru, w rubryce „Nazwa materiałów” również ilość, wartość i rodzaj opakowań oraz terminy zwrotu.

§ 20. 1. Opakowania powinny być zwracane niezwłocznie po opróżnieniu ich z towaru (materiału), nie później jednak niż w terminie określonym w fakturze.

2. Termin zwrotu opakowania nie może być krótszy niż:

- 1) 30 dni dla opakowań wymienionych w § 1 ust. 1 pkt 1 lit. a), b), d) — h);
- 2) 45 dni dla opakowań wymienionych w § 1 ust. 1 pkt 1 lit. c).

3. Termin, o którym mowa w ust. 2, liczy się od daty odbioru towaru z zakładu dostawcy lub dnia wysłania towaru w opakowaniu do dnia zwrotu opakowania do zakładu dostawcy lub dnia wysyłki opakowania publicznym środkiem transportu. Dniem wysyłki jest data stempla przewoźnika na liście przewozowym.

§ 21. 1. W razie niezwrócenia opakowania w terminie:

- 1) odbiorca obowiązany jest zapłacić dostawcy tytułem kary umownej trzykrotną wartość cennikową opakowania;
- 2) dostawca wyznaczy odbiorcy odpowiedni dodatkowy termin do zwrotu opakowania; termin dodatkowy nie może być dłuższy niż określony w § 20 ust. 2.

2. W razie niezwrócenia opakowania w terminie dodatkowym odbiorca obowiązany jest ponownie uiścić dostawcy tytułem kary umownej trzykrotną wartość cennikową opakowania.

3. Uiszczenie kar umownych przewidzianych w ust. 1 i 2 nie zwalnia odbiorcy od obowiązku zwrotu opakowania.

4. W przypadku niezwrócenia opakowania w terminie dodatkowym dostawca, niezależnie od żądania uiszczenia kary umownej określonej w ust. 2, wystąpi niezwłocznie z wnioskiem do właściwej komisji arbitrażowej o orzeczenie zwrotu opakowania przez odbiorcę i powiadomi o złożeniu tego wniosku jednostkę nadrzędną odbiorcy.

§ 22. 1. W przypadku uzasadnionej niemożności zwrotu opakowania w terminie określonym w fakturze, stwierdzonej przez jednostkę nadrzędną odbiorcy, a szczególnie w razie konieczności dłuższego przechowywania towaru w opakowaniu, odbiorca powinien w terminie określonym dla zwrotu opakowania zawiadomić o tym dostawcę i podać termin zwrotu opakowania ustalony za zgodą jednostki nadrzędnej.

2. W razie niewykonania przepisów ust. 1 lub niezwrócenia opakowania w podanym terminie mają odpowiednie zastosowanie przepisy § 21.

§ 23. 1. W razie niemożności zwrotu opakowania na skutek jego zaginięcia lub zniszczenia odbiorca obowiązany jest powiadomić o tym dostawcę w terminie przewidzianym dla zwrotu opakowania i uiścić jednorazowo tytułem kary umownej trzykrotną wartość cennikową opakowania z wyjątkiem przypadku, gdy zaginięcie lub zniszczenie nie było skutkiem działania lub zaniechania odbiorcy.

2. W razie niewykonania przepisów ust. 1 mają odpowiednie zastosowanie przepisy § 21.

§ 24. 1. Koszty naprawy uszkodzeń i usunięcia braków zawinionych przez odbiorcę obciążają odbiorcę.

2. Koszty remontu opakowań wynikłe z normalnego zużycia obciążają dostawcę.

§ 25. Przy dostawach towaru na rzecz jednostek prywatnych dostawcy obowiązani są w umowach o dostawę zastrzec zwrot opakowania w terminie określonym w § 20 pod rygorem kar umownych określonych w §§ 21 i 23 i pobrać kaucję w wysokości trzykrotnej wartości opakowania na zabezpieczenie dochodzenia kar umownych.

IV. Przepisy szczególne dla opakowań sprzedawanych.

§ 26. Na opakowaniach sprzedawanych powinny być trwale uwidocznione nazwa i adres dostawcy.

§ 27. Dostawca obowiązany jest podać w fakturze ilość, rodzaj i cenę opakowania zgodną z cennikiem.

§ 28. Opakowania sprzedawane odbiorcy powinni odsprzedać dostawcom niezwłocznie po rozpakowaniu towaru.

§ 29. Dostawca ma obowiązek zakupu każdej ilości opakowań sprzedawanych nadających się do dalszego użytku.

§ 30. Opakowania wymienione w § 1 ust. 1 pkt 2 nabywane będą przez dostawcę po cenie według obowiązujących cenników.

§ 31. 1. Jednostki gospodarki uspołecznionej posiadające opakowania sprzedawane zobowiązane są odsprzedać je dostawcom.

2. Przepisy §§ 29 i 30 stosuje się odpowiednio.

V. Przepisy końcowe.

§ 32. Zarządzenie nie dotyczy opakowań po artykułach trujących.

§ 33. Zarządzenie nie dotyczy odbiorców podległych Ministrowi Obrony Narodowej z wyjątkiem Wojskowej

Centrali Handlowej oraz odbiorców podległych Ministrowi Bezpieczeństwa Publicznego z wyjątkiem konsumów,

§ 34. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Kolei: R. Strzelecki

978

INSTRUKCJA MINISTRA HANDLU WEWNĘTRZNEGO

z dnia 8 lipca 1954 r.

w sprawie zakresu inspekcji Państwowej Inspekcji Handlowej w oddziałach zaopatrzenia robotniczego.

§ 1. Instrukcja ustala zakres inspekcji Państwowej Inspekcji Handlowej w oddziałach zaopatrzenia robotniczego, zwanych dalej OZR.

§ 2. Organy Państwowej Inspekcji Handlowej dokonują inspekcji w OZR na podstawie:

- 1) dekretu z dnia 21 września 1950 r. o Państwowej Inspekcji Handlowej (Dz. U. Nr 44, poz. 396),
- 2) rozporządzenia Ministra Handlu Wewnętrznego z dnia 23 lipca 1952 r. w sprawie organizacji i trybu postępowania Państwowej Inspekcji Handlowej (Dz. U. Nr 36, poz. 253) oraz
- 3) § 15 zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 28 września 1951 r. w sprawie zasad tworzenia oddziałów zaopatrzenia robotniczego oraz ich organizacji (Monitor Polski z 1951 r. Nr A-87, poz. 1203, z 1952 r. Nr A-90, poz. 1407 oraz z 1953 r. Nr A-26, poz. 302, Nr A-71, poz. 859 i Nr A-94, poz. 1310).

§ 3. 1. Inspekcji Państwowej Inspekcji Handlowej podlegają wszystkie oddziały zaopatrzenia robotniczego bez względu na resort, w którym się znajdują.

2. Inspekcji w OZR podlegają placówki handlowe (sklepy i kioski), zakłady żywienia zbiorowego (stołówki, bufety, bary mleczne, prowadzone przez OZR), magazyny oraz zakłady produkcyjne, związane z placówkami handlowymi i żywienia zbiorowego.

3. Inspekcji Państwowej Inspekcji Handlowej w zasadzie nie podlegają placówki usługowe i naprawcze oraz pomocnicze gospodarstwa rolne i ogrodnicze. W placówkach tych mogą być dokonywane inspekcje tylko wtedy, kiedy wyniki inspekcji placówek wymienionych w ust. 2 wskazują na konieczność uzyskania dodatkowych materiałów z placówek wymienionych w ust. 3.

§ 4. Inspekcje w placówkach OZR przeprowadzają wyłącznie inspektorzy Państwowej Inspekcji Handlowej wyznaczeni przez Głównego Inspektora na wniosek właściwego wojewódzkiego inspektora.

§ 5. Inspekcje w placówkach OZR przeprowadzane są aż do odwołania wyłącznie na podstawie zlecenia inspekcji, podpisanego przez Głównego Inspektora lub jego zastępcę albo przez wojewódzkiego inspektora lub osobę zastępującą go. W placówkach OZR nie należy więc aż

do odwołania przeprowadzać inspekcji bez zleceń, przewidzianych w § 25 ust. 1 rozporządzenia Ministra Handlu Wewnętrznego z dnia 23 lipca 1952 r. w sprawie organizacji i trybu postępowania Państwowej Inspekcji Handlowej.

§ 6. Inspektorzy Państwowej Inspekcji Handlowej obowiązani są do:

- 1) spowodowania włączenia się do inspekcji kontrolerów społecznych OZR,
- 2) omówienia z kontrolerami społecznymi wyników inspekcji i sposobu pomocy z ich strony w dopilnowaniu wykonania wniosków poinspekcyjnych,
- 3) udzielenia instruktażu i pomocy w uaktywnieniu działalności kontrolerów społecznych OZR.

§ 7. Do zakresu działania inspektorów Państwowej Inspekcji Handlowej w placówkach OZR należy:

- 1) w zakresie kontroli zaopatrzenia i sposobu rozprowadzania towarów:
  - a) kontrolowanie, czy placówki handlowe i żywienia zbiorowego są należycie i terminowo zaopatrywane w surowce i artykuły pierwszej potrzeby,
  - b) kontrolowanie sposobu rozprowadzania masy towarowej,
  - c) kontrolowanie, czy transport towarów odbywa się zgodnie z przepisami sanitarnymi oraz czy podczas transportu towary nie ulegają obniżeniu jakości lub zniszczeniu;
- 2) w zakresie zwalczania spekulacji i nadużyć w handlu:
  - a) kontrolowanie, czy sprzedawane towary mają pełną wagę i miarę,
  - b) kontrolowanie, czy nie pobiera się wyższych cen od ustalonych, czy nie sprzedaje się towarów niższego gatunku po cenach wyższego gatunku,
  - c) kontrolowanie, czy umieszczone są na widocznym miejscu cenniki oraz czy uwidocznione są ceny na próbkach towarów,
  - d) kontrolowanie, czy sprzedaż towarów deficytowych i atrakcyjnych odbywa się zgodnie z przepisami obowiązującymi placówki sieci zamkniętej.